

Posudek školitele doktorské disertační práce

MgA. Milan Mazúr

Kde oči menia farbu

Disertační práce Milana Mazúra se skládá ze dvou částí – praktické a teoretické.

Praktickou část tvoří série prací v různých médiích vzniklých během doktorandského studia. Ať už se jedná o videa, autorskou publikaci, či prostorovou instalaci, je v nich velmi viditelně přítomný základní princip Mazúrovy práce: pomalost, náznakovost či přímo absence narace.

První z uváděných videí, „Casaria“, je videoesej o hledání místa k životu pro ty, kteří nejsou (alespoň prozatím) součástí evropské majoritní společnosti, mladé severo-africké migranty. Pro ně je Casaria blíže nespecifikovaným magickým místem, kam se mohou uchýlit a postupně poznávat sociokulturní úběžníky evropské společnosti, ať už se jedná o populárně-komerční event, kontrakulturní rave party nebo studium dějin evropského novověkého umění prostřednictvím kunsthistorické literatury. Pocit z ne/místa a bezčasí je podepřen černobílým vizuálem a velmi propracovanou audioložkou díla. „Casaria“ byla mnohokrát veřejně prezentována; Mazúr se i s její galerijně-instalační verzí účastnil výstavy finalistů prestižní slovenské ceny pro mladé umělce a umělkyně – „Ceny Oskára Čepana“ v roce 2019.

Ve svém dalším projektu sledoval osudy svého dávného příbuzného, který během první světové války beze stopy zmizel kdesi na haličském bojišti. Postupné pátrání v rodinném archívu, domýšlení zamlženého příběhu, budování vlastního narativu tam, kde je již nemožné ten původní dohledat, dalo za vznik autorské publikaci a filmové eseji.

Autorská kniha s názvem „Ján“ propojuje příběhy vzdálené od sebe zhruba sto let. Příběh ztraceného příbuzného v prvním roce Velké války a samotného autora žijícího v dnešní době. Text současně odkazuje i k onomu ne/místu zvanému „Casaria“ z předešlé Mazúrovy práce.

Téma autor rovněž zpracovává ve videoeseji „Co je to za píseň, co odkryla mlhu“. Opět v redukované černo-bílé škále jsme během sledování filmu svědky re/konstrukce dávno zapomenutého příběhu. Mazúr si pomáhá postupy zaznamenávané pamětnické orální historie, inscenace filmově důkladně propracovaných obrazů, hutné audiosložky, poetických promluv a snové atmosféry, které společně budují velmi podmanivé audiovizuální dílo.

Podobný postup zvolil Milan Mazúr i při tvorbě teoretické části své disertační práce „Kde oči mění barvu“. Ta se kolážovitě skládá z různých typů textů: osobních úvah, odkazů, popisu, dialogů, citací z děl jiných autorek a autorů, či poezie. Ty všechny

dohromady společně utvářejí poeticky zpracovaný text tematizující Mazúrovo přemýšlení o podobě, struktuře a východiscích děl v médiu pohyblivého obrazu, která pracují s: „...neviděním, pomalostí, úmyslným ignorováním událostí, vědomým nezájmem, zastavením anebo mizením jako principem experimentování s médiem filmu“.

Grafická úprava vzniklé publikace podporuje takto vystavěnou strukturu a současně jasně odděluje jednotlivé segmenty teoretické práce.

Je třeba zmínit i další Mazúrovy aktivity. Během pandemie Covidu 19 společně s Viktorem Takáčem zrealizovali virtuální výstavu CORPS, ve které byl průchod fotogrammetrií vymodelovanou výstavní síní doplněn o samotná díla zejména v médiu pohyblivého obrazu.

Pro své nynější pedagogické působiště pak společně s Viktorem Takáčem vytvářejí sérii přednášek pod souhrnným názvem „Prostory narace“, jež skrze prezentace a diskuze s pozvanými hostkami a hosty buduje porozumění širokému poli autorských přístupů umělecké praxe v dané oblasti.

Jeho praktická tvorba, organizační a pedagogická činnost, stejně jako schopnost teoretické reflexe nejen vlastní práce je velmi přesvědčivá.

Disertační práci Milana Mazúra tak doporučuji k úspěšné obhajobě.

V Praze, dne 19. 3. 2024

doc. MgA. Tomáš Svoboda, Ph.D.